Gemeente Albrandswaard

Beheerkwaliteitsplan

Beleidsuitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte in de gehele gemeente op basis van beeldkwaliteit gekoppeld aan de benodigde budgetten

cyber

20 augustus 2012

Beheerkwaliteitsplan

Beleidsuitgangspunten voor het beheer van de openbare ruimte in de gehele gemeente op basis van beeldkwaliteit gekoppeld aan de benodigde budgetten

Gemeente
Albrandswaard

Colofon

Opdrachtgever:
Gemeente Albrandswaard

Project:
Beheerkwaliteitsplan

Contactpersoon:
Ming Wong

Senior Adviseur:
Sjaak van der Vlies

Projectleider:
Arjan de Bruin

Auteurs:
Arjan de Bruin
Rob Roodbol

Datum: 20 augustus 2012

cyber
Adviseurs voor buitenruimte en organisatie

Inhoudsopgave

Inleiding **7**

1 Doel en uitgangspunten **9**

1.1 Doelstelling 9

1.2 Afbakening 10

2 Kwaliteitskader **11**

2.1 Gebiedstypen 11

2.2 Ambitieniveaus 13

3 Beeldkwaliteit **15**

3.1 Meetsystematiek 15

3.2 Huidige beeldkwaliteit 16

4 Financieel kader **19**

4.1 Berekende kosten 19

4.2 Proces kostenberekening 19

4.3 Beschikbare middelen 20

4.4 Resultaten financiële doorrekening 21

4.5 Definitief scenario 24

5 Conclusies en aanbevelingen **25**

5.1 Conclusies 25

5.2 Aanbevelingen 26

Bijlagen

Inleiding

De gemeente Albrandswaard heeft in 2005 een kwaliteitskeuze gemaakt voor het beheer van de openbare buitenruimte die de basis is voor de huidige kwaliteit. Door ontwikkelingen en bezuinigingen is het voor de ambtelijke organisatie belangrijk om te weten waar zij nu staan met betrekking tot de kwaliteit en het huidige budget.
Door het opstellen van beheerkwaliteitsplan krijgt de organisatie inzicht in de huidige en de gewenste kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte. Tevreden burgers zijn daarbij een belangrijk doel. Het beeldgericht werken is een methode om op een transparante en begrijpelijke wijze de beheerkwaliteit voor bewoners, bestuur en de eigen organisatie inzichtelijk en bespreekbaar te maken. Daarnaast bevordert het beeldgericht werken een integraal eindbeeld en legt een verband tussen de beschikbare middelen (financiën) en de te leveren kwaliteit.
Aan Cyber is gevraagd om in samenwerking met de afdeling BOR een beheerkwaliteitsplan op te stellen dat kaderstellend en richtingsgevend is voor de komende jaren.

Openbare ruimte:
De buitenruimte die voor iedereen toegankelijk is. Het betreft de wegen, parken, pleinen en dergelijke. Het is een plaats waar een groot deel van het publieke leven zich afspeelt.

Het beheerkwaliteitsplan bestaat uit drie onderdelen die een sterke onderlinge samenhang hebben:

1. Kwaliteitskader: wat willen we?
Dit is het beleidsdeel waarin de doelstellingen met daarbij behorende, samenhangende kwaliteitsbeelden voor het beheer van de openbare buitenruimte worden vastgelegd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een kwaliteitskaart, waarop per gebiedstype (zoals centra en woonwijken) de na te streven (beeld)kwaliteit staat omschreven. De eerste stap om tot beleid te komen is ervoor te zorgen dat iedereen het over hetzelfde heeft en dat de te maken keuzes begrijpelijk zijn en gevisualiseerd worden.

2. Financieel kader: wat kost het?
De noodzakelijke financiële middelen worden in dit deel zichtbaar gemaakt middels benchmark gegevens vanuit het kostenmodel Impact© van Cyber. Om de resultaten en de consequenties van beheerkeuzes overzichtelijk te visualiseren wordt hiervoor een kwaliteitsimulatie gebruikt. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt tussen de noodzakelijk geachte financiële middelen en het beschikbare budget vanuit de gemeentelijke begroting.

3. Kwaliteitstoets: wat hebben we?
In het beheerkwaliteitsplan wordt uitgegaan van de kosten voor het in stand houden van de gekozen beeldkwaliteit. Om vast te stellen of er bij aanvang een achterstand in het onderhoudsniveau aanwezig is en of de geleverde beeldkwaliteit voldoet aan de gestelde kaders wordt de werkelijke kwaliteit buiten getoetst aan het beleid zoals omschreven in het kwaliteitskader.

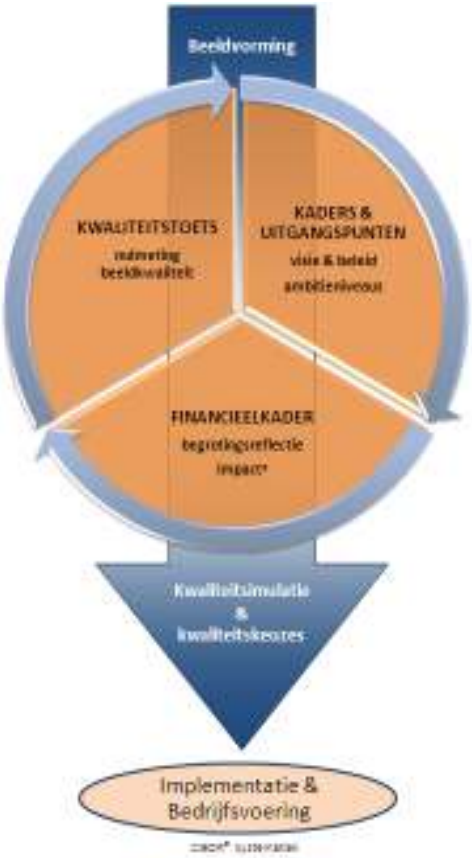

Alle hierboven genoemde onderdelen vormen het Beheerkwaliteitsplan.
Leeswijzer

Onderdeel van het rapport	*Toelichting*
Doel en uitgangspunten	**Hoofdstuk 1** Na de inleiding wordt in dit hoofdstuk beschreven wat het doel en de functie van een BKP is. Hier wordt tevens ingegaan op de doelstelling en afbakening van het BKP.
Kwaliteitskader	**Hoofdstuk 2** Hierin wordt de gebiedsindeling van de gemeente en de te hanteren ambities verder uitgewerkt.
Kwaliteitstoets	**Hoofdstuk 3** Hierin worden de in het verleden gestelde uitgangspunten vergeleken met de stand van zaken in de huidige buitenruimte van de gemeente.
Financieel kader	**Hoofdstuk 4** Hier wordt uiteengezet wat op basis van de beschikbare middelen haalbaar is.
Conclusies	Het rapport sluit af met **hoofdstuk 5** waarin de conclusies zijn beschreven.

1

Doel en uitgangspunten

1.1 Doelstelling

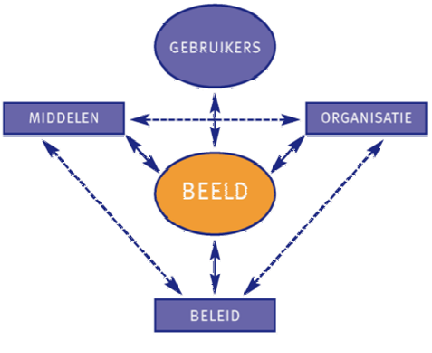

Het doel van een beheerkwaliteitsplan (BKP) is om de raad objectieve keuzes te laten maken met betrekking tot beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte. Hierbij is het voor het politiek bestuur een hulpmiddel bij het verkrijgen van inzicht in de gevolgen van de budgettaire en beleidskeuzes over het beheer van de openbare buitenruimte en de te verwachten beeldkwaliteit. Dit inzicht geeft het bestuur en de raad de mogelijkheid om effectiever te sturen in het beheer van de openbare ruimte.
Vervolgens is het BKP richtinggevend voor de beheerafdeling van de gemeente en vormt dit de basis voor het opstellen van meerjarenplannen per discipline, werkprocessen, de uitvoeringsovereenkomsten met aannemers en het monitoren van de gekozen beeldkwaliteit (of anders gezegd “ambitieniveau”).

Het BKP biedt de mogelijkheid om duidelijk inzicht te verschaffen in de kosten van een bepaald ambitieniveau voor het beheer van de openbare ruimte en om dit voor de gehele gemeente vast te leggen. Hiermee wordt de beheerorganisatie in staat gesteld om het beheer van de openbare ruimte zo efficiënt mogelijk te organiseren , omdat zij niet meer geconfronteerd wordt met veranderingen in eisen en middelen. Het is hiervoor wel van belang dat het BKP voor meerdere jaren wordt vastgesteld en er geen wijzigingen, aanvullende of afwijkende eisen aan het beheer binnen de gemeente gesteld worden.

1.2 Afbakening

Het BKP omvat de planmatige onderdelen van het regulier onderhoud van de openbare ruimte die gerelateerd zijn aan het in stand houden van de beeldkwaliteit. Hierbij moet gedacht worden aan:

A. *Groen*
Het verzorgend onderhoud aan de bomen, beplantingen en het gras. Naast het planmatig onderhoud, zoals onkruidbeheersing en het maaien van het gazon, valt hier ook het cyclisch onderhoud binnen zoals het snoeien van de bomen en beplantingen of het inboeten (vervangen dode of vergane beplanting) onder.

B. Meubilair
Hiervoor wordt het verzorgend onderhoud aan banken, afvalbakken, speellocaties, palen, verkeers- en straatnaamborden, groepsremplace verlichting of schilderwerk aan verkeersregelinstallatie (VRI) en dergelijke onder verstaan. Ook wordt incidentele vervanging van straatmeubilair door vandalisme of incidenten in het onderhoud meegenomen. Dit is overigens in enige mate van invloed op de vervangingsonderhoud, omdat de levensduur vroegtijdig wordt verkort.

C. Reiniging
Deze beheergroep omvat het verwijderen van zwerfvuil in beplanting en op verharding, het legen van de afvalbakken, onkruidbestrijding op de verharding, vegen van de verharding en het bladruimen tijdens de bladvalperiode.

D. Verharding
Binnen het onderhoud aan verharding valt het herstellen van kleine oppervlaktes tot 10 m^2 aan asfalt- en elementenverharding, maar ook het bakfrezen van een groter stuk asfalt in bijvoorbeeld een doorgaande weg of het herbestraten van een trottoir in een woonstraat.

E. Vervanging of rehabilitatie
Het structureel afschrijven van alle bovengenoemde voorzieningen in de openbare ruimte om daarmee de vervanging (of ook wel rehabilitatie genoemd) en kapitaallasten van de gemeente te dekken vormt onderdeel van het BKP.

F. Niet gepland incidenteel onderhoud
In de doorrekening van het BKP zijn incidentele werkzaamheden zoals evenementen of servicewerkzaamheden als stelpost in de overige kosten opgenomen (dergelijke bedragen zijn vormen geen onderdeel van huidige gemeentelijke begroting, maar drukken wel op de uitvoering).

Onderdelen die buiten het BKP vallen zijn nader uitgewerkt in bijlage 2.

2

Kwaliteitskader

2.1 Gebiedstypen

Binnen de gemeente zijn verschillende gebieden met een eigen karakteristiek en functionaliteit. Elk van die gebieden vraagt een ander onderhoud en vertoont een andere kwaliteit. Een winkelcentrum vraagt bijvoorbeeld een intensiever onderhoud dan een buitengebied. Daarnaast wordt een centrumgebied intensiever gebruikt en is daarmee belangrijk voor een gemeente als het gaat om beleving van de openbare buitenruimte. Het kwaliteitskader stelt voor de verschillende functionele gebieden specifieke onderhoudsnormen. Binnen de gemeente zijn de volgende functionele gebieden te onderscheiden met een verschillende typering te weten:

- **Centrum**: dit betreft het gebied met winkels en voorzieningen in de wijken Poortugaal Centrum, Rhoon Centrum en Hof van Portland en vormen de belangrijkste verzamelpunten van mensen.
- **Hoofdwegen**: dit betreffen de doorgaande wegen en hoofdaders door de gemeente. Voor het groot onderhoud aan de overige wegen is Rijkswaterstaat verantwoordelijk.
- **Woongebied**: betreffen de woonwijken inclusief de parken en zijn belangrijk voor de inwoners van de gemeente, omdat ze daar wonen en leven. Juist in woonwijken zijn er grote mogelijkheden voor bewoners om zelf bij te dragen aan vergroting van de beheerkwaliteit. Om de betrokkenheid van de bewoners bij hun wijk te vergroten is het van belang dat de wijken een voor de bewoners herkenbare eenheid vormen.
- **Bedrijventerrein**: deze terreinen zijn binnen de gemeente in de wijken Zwaardijk-Kruisdijk en Overhoeken terug te vinden
- **Buitengebied**: dit gebied betreft onder andere Kijvelanden en Polder Albrandswaard en is volledig in beheer bij het Waterschap. Het gebied Koedoodzone valt wel binnen het beheer van de gemeente en daarmee binnen het BKP.

- **Begraafplaats**: binnen een gemeente heeft de begraafplaats altijd een bijzondere waarde en hechten bewoners grote waarde aan. Heel bewust wordt dit daarom buiten de kwaliteitskeuze en daarmee het BKP gehouden, omdat hier een sober beheer niet gepast is.
- **Sportpark**: het beheer van de entrees, parkeervoorzieningen en de sportvelden zelf zijn in beheer bij de gemeente. Het beheer van de sportvelden vraagt echter een technisch en specifiek beheer wat niet in beeldkwaliteit valt onder te brengen en daarom geen onderdeel vormt van het BKP.

De volgende afbeelding laat de ligging van de verschillende gebiedstypen zien.

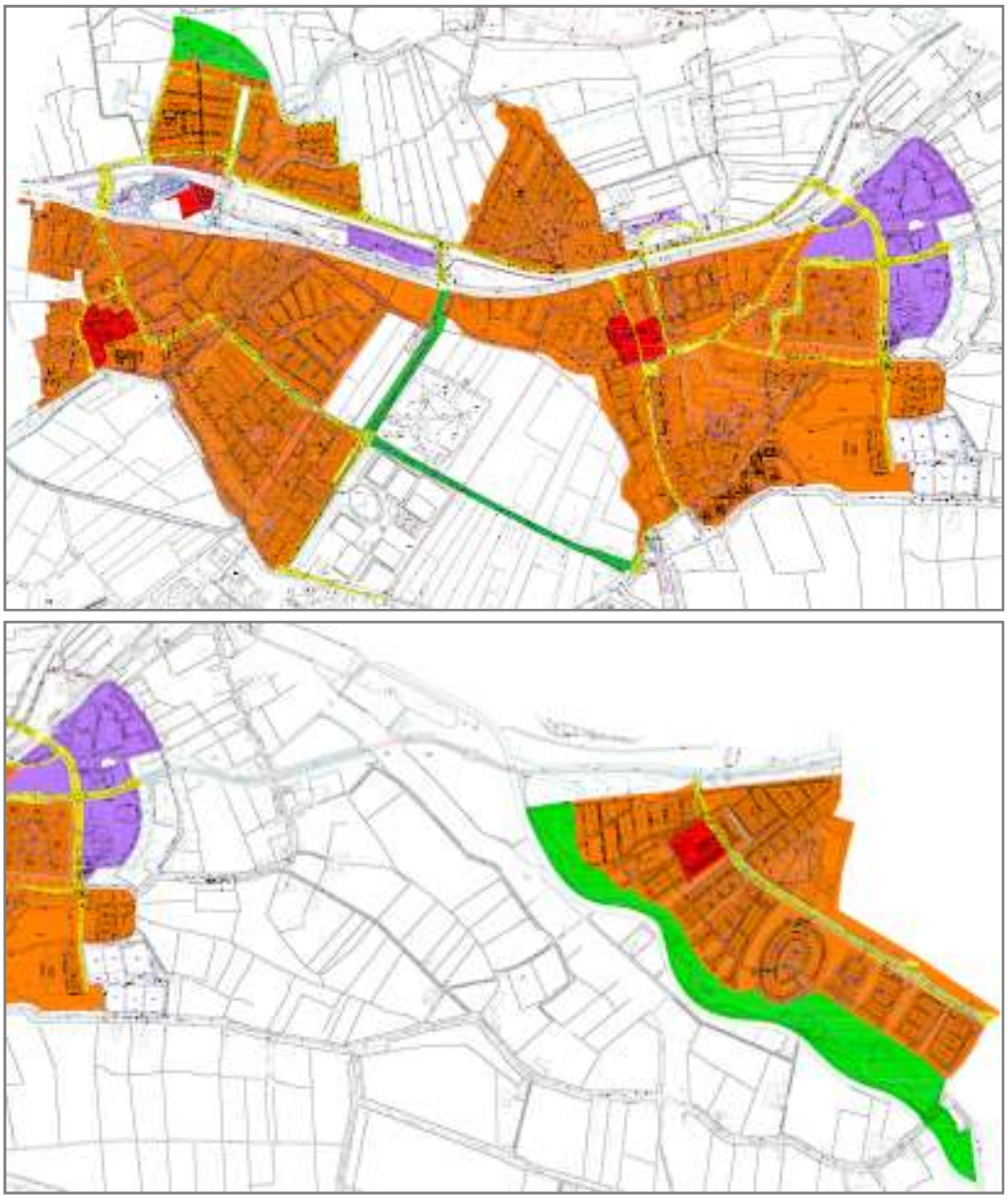

Centrum
Hoofdwegen
Woonwijken
Bedrijventerrein
Buitengebied

Figuur 2.1: indeling gebiedstypen gemeente Albrandswaard

2.2 Ambitieniveaus

Binnen de gemeente zijn verschillende gebieden met een eigen karakteristiek en functionaliteit. Elk van die gebieden vraagt een ander onderhoud en vertoont een andere kwaliteit. Een winkelcentrum vraagt hierin bijvoorbeeld meer inzet dan een buitengebied om het op hetzelfde kwaliteitsniveau te onderhouden.

Een ambitieniveau is opgebouwd uit een range van kwaliteitsbeelden. Dit betekent dat er meerdere kwaliteitsbeelden voorkomen binnen één ambitieniveau. Om de kwaliteitsbeelden per ambitieniveau te realiseren is het belangrijk om per onderdeel (beplanting, zwerfvuil op verharding, e.d.) tijdig in te grijpen, voordat de ondergrens van het ambitieniveau dreigt. Per onderdeel moet duidelijk zijn wanneer deze ondergrens, de waarschuwingsgrens, er is en wanneer het ingrijpmoment komt.

In de volgende figuur zijn alle ambitieniveaus schematisch weergegeven. De groene balk geeft het acceptabele kwaliteitsbeeld aan ofwel op welk niveau onderhoud uitgevoerd wordt.

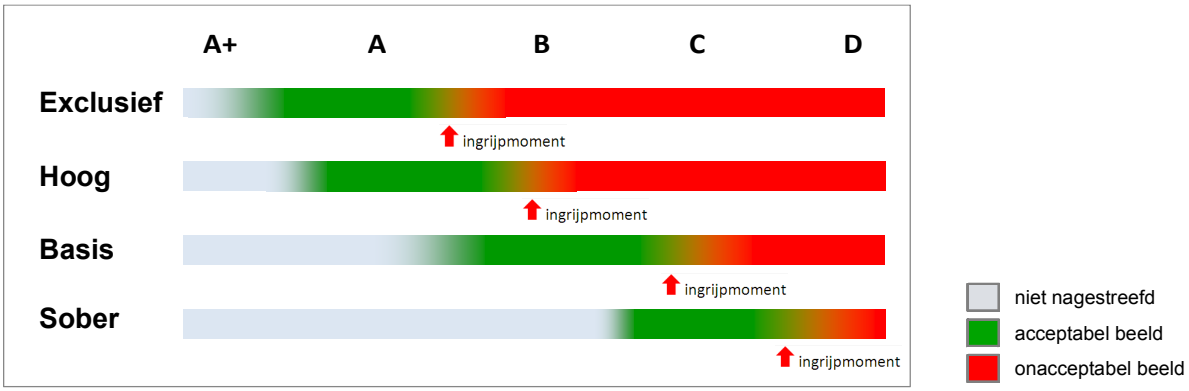

Figuur 2.2 Relatie kwaliteitsbeelden en ambitieniveaus

In de praktijk zal de kwaliteit van de openbare ruimte variëren. Op basis van de vastgestelde normen zijn vier ambitieniveaus vastgesteld: Exclusief, Hoog, Basis, Sober. Deze ambitieniveaus geven een bandbreedte aan waarbinnen de beeldkwaliteit van een gebied moet vallen. Voor elk ambitieniveau is naast een waarschuwingsgrens ook een ingrijpmoment vastgesteld waarop de benodigde maatregelen daadwerkelijk uitgevoerd moeten zijn.

Om op alle lagen binnen de gemeente duidelijk te hebben wat wordt verstaan onder de verschillende ambitieniveaus zijn per niveau kwaliteitskaarten gemaakt (deze zijn separaat in de bijlage bijgevoegd).

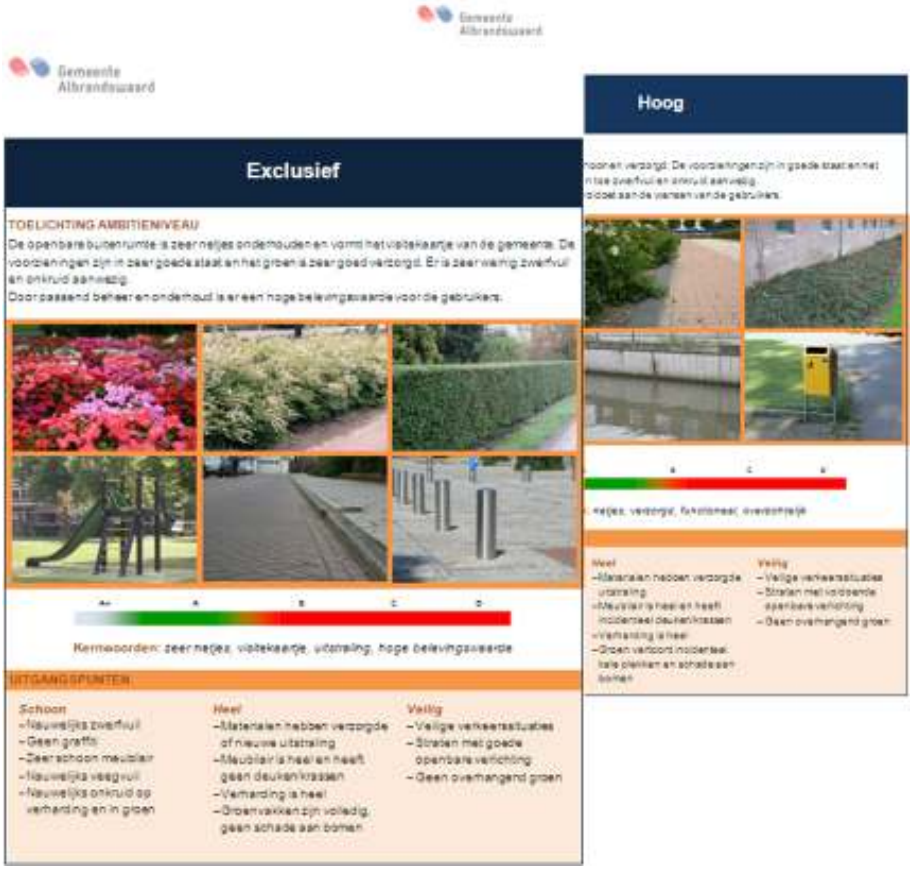

Figuur 2.3 Weergave kwaliteitskaarten per ambitieniveau

3

Beeldkwaliteit

3.1 Meetsystematiek

De schaalbalken van de CROW (landelijk normeninstituut) vormen een instrumentarium waarmee de beeldkwaliteit van de openbare buitenruimte kan worden gemeten. Een schaalbalk is een reeks van vijf beelden, waarin in aflopende mate de beeldkwaliteit is vastgelegd. De schaalbalken geven aan welke kwaliteitsbeelden bij het huidige beleid horen, oftewel welk beeldresultaat het huidige beleid oplevert. Het hoogste kwaliteitsbeeld is aangeduid met een A+ en het laagste met een D. In onderstaande figuur is een schaalbalk weergegeven, die de marge weergeeft waarbinnen onkruid in beplanting aanwezig mag zijn.

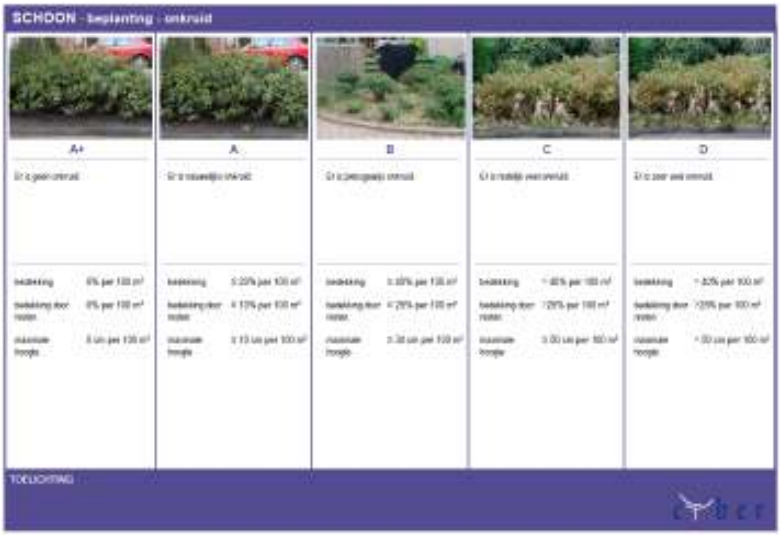

Figuur 1.1: Voorbeeld schaalbalk

De schaalbalken tonen naast de kwaliteitsbeelden ook een technische aanduiding en een populaire omschrijving, die dienen als ondersteuning en handreiking bij de beelden. De technische aspecten geven de beoordelaar enkele meetbare of te schatten parameters per beeld aan, aan de hand waarvan de visuele beoordeling van het betreffende beeld getoetst kan worden.

3.2 Huidige beeldkwaliteit

Op basis van enkele CROW schaalbalken heeft Cyber op 13 april 2012 een quickscan van de beeldkwaliteit openbare ruimte uitgevoerd in de gehele gemeente. Hiervoor zijn diverse functionele gebieden, zoals; centrum, woonwijken, verkeersaders, hoofdwegen en bedrijventerreinen bezocht en beoordeeld.

De beeldkwaliteit is een momentopname en kan continu veranderen door verschillende (weers)invloeden. Denk hierbij aan een toename van de onkruidgroei door gunstige weersomstandigheden of toename van het zwerfvuil bij bijvoorbeeld evenementen. Door enkele handelingen kan dit snel verbeteren of verslechteren in de beeldkwaliteit.

De navolgende resultaten zijn uit de quickscan gekomen:

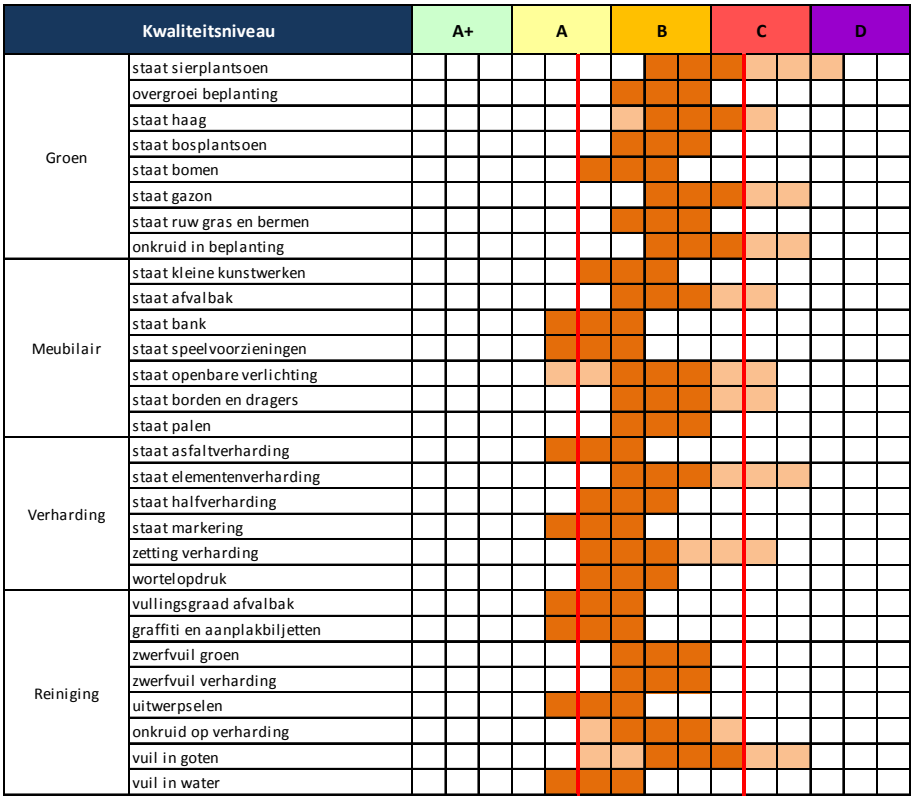

Figuur 1.2: Gemiddelde beeldkwaliteit in de gemeente

Per functioneel gebied verschilt de beeldkwaliteit soms en daarom zijn er twee verschillende kleuren gebruikt. De donkere kleur geeft de gemiddelde beeldkwaliteit weer en de lichtere kleur geeft aan dat er enkele gebieden in de gemeente aanwezig zijn die duidelijk een andere beeldkwaliteit vertonen. Uit de score van de gemiddelde kwaliteit valt te concluderen dat het merendeel aan de ambitie B kwaliteit (ambitieniveau Basis) voldoet. Dit sluit ook aan bij de kwaliteit die de gemeente nastreeft (zie rode strepen in de figuur).

De opvallende zaken zijn op de volgende pagina's nader toegelicht.

Groen

In de gemeente Albrandswaard voldoet het groen als het gaat om het beheer en onderhoud aan een gemiddelde beeldkwaliteit. De bomen, beplanting en het gras in een gemeente is de aankleding van de openbare buitenruimte en belangrijk voor de beleving van de buitenruimte (dus zoals de burger dit ervaart).

Het snoeibeeld van de bomen ziet er goed en netjes onderhouden uit en technisch gezien is de vertakking van de kronen over het algemeen goed. In de gemeente zijn verder nauwelijks dode bomen aanwezig.

<u>Toelichting:</u>
Op diverse willekeurige locaties zijn als het gaat om de staat van de beplanting en hagen echter aandachtspunten aangetroffen. Dit heeft hoofdzakelijk met het vervangen of inrichting van de plantvakken te maken. Met name de beplantingskeuze en/of leeftijd voldoet daarbij veelal niet. Opvallend is de grote diversiteit aan soorten beplanting per plantvak. Door de gehele gemeente Albrandswaard is een beplantingskeuze te vinden die zich toespitst op de soorten als: Lonicera, Cotoneaster, Prunus laurocerasus, Mahonia en Hypericum. Deze sortimentskeuze en inrichting bemoeilijkt het snoeien, omdat iedere soort zijn eigen snoeiwijze kan hebben. Daarnaast heeft ieder type heester zijn eigen groeiwijze, waardoor een bepaalde soort de ander kan overwoekeren (concurrentie). Dit kan kale plekken tot gevolg hebben.

Opvallend is dat er ook plantvakken zijn die omgevormd worden met mooie bloeiende soorten als Hydrangea, maar vervolgens omsloten met Lonicera. Deze laatste soort geeft vervolgens een afbreuk aan het beeld omdat het rommelig overkomt.

De inrichting heeft dus duidelijk gevolgen voor het beheer en onderhoud en de beleving van de buitenruimte. Want ondanks dat de beheermaatregelen die genomen worden goed zijn, geeft het vanwege de diversiteit per plantvak een rommelig beeld.

Ondanks het niet groeizame jaargetijde tijdens het uitvoeren van de quickscan is geregeld onkruidgroei te vinden dat de norm overschreidt.

Tijdens de meting viel het verzorgde maaibeeld van het gazon op. Dit voldoet aan de kwaliteit uitgezonderd het bijmaaien rondom obstakels. Rondom de obstakels is de graslengte te hoog, wat een storend beeld geeft (de foto hiernaast geeft daar ook een goed voorbeeld van). Ook zijn er op diverse locaties in de gemeente kale plekken als gevolg van rijschade aangetroffen.

Meubilair

De staat van het meubilair is ziet er over het algemeen netjes en verzorgd uit. Wat in de gemeente opvalt is dat er veel mooie, nieuwe banken aanwezig zijn. Ook de staat en inrichting van de speellocaties is veel aandacht voor binnen de gemeente.

Toelichting:
Wel zijn er enkele aandachtspunten. Bij afvalbakken en openbare verlichting is geregeld scheefstand aanwezig en de afvalbakken vertonen ook geregeld beschadigingen. Als gevolg van de algenaanslag zijn in sommige straten soms de borden nauwelijks nog leesbaar (zie de hiernaast staande foto).

Verharding

De verharding vertoont een bovengemiddelde kwaliteit. Met name asfaltverharding en markering is in een goede onderhoudsstaat, omdat er weinig reparaties en oneffenheden zichtbaar zijn.

Toelichting:
Met name in de oudere wijken is de elementenverharding daarentegen op diverse woonstraten van slechtere kwaliteit. Dit is zichtbaar door dwarsonvlakheid, oneffenheden en de voegwijdte tussen de klinkers. Ook zijn op diverse hoeken de trottoirbanden beschadigd. Dit is een groot contrast met de nieuwere wijken in de gemeente.

Reiniging

De reiniging voldoet aan de beeldkwaliteit, waarbij de vullingsgraad van afvalbakken en graffiti en aanplakbiljetten uitschieters naar boven zijn. Ook uitwerpselen en vuil in water wordt nauwelijks aangetroffen.

Toelichting:
Onkruid op verharding en vuil in goten kennen verschillen in kwaliteit. Gemiddeld voldoen deze aan de kwaliteit, maar er zijn plekken die duidelijk wel maar ook niet voldoen. Onkruid op verharding komt vooral terug rondom obstakels. Ook is er in sommige wijken relatief meer mos aanwezig. Het mos wordt niet meegenomen in de kwaliteit, maar beïnvloed wel het beeld. Gepaste beheermaatregelen kunnen aan een verhoging in beeld bijdragen.

Het vuil in goten verschilt zeer sterk in kwaliteit. De ene keer wordt er veel vuil aangetroffen in de vorm van blad en veegvuil, de andere keer zijn de goten vrij van blad en ligt er een minimale hoeveelheid veegvuil. Over het algemeen ziet de gemeente er schoon uit.

4

Financieel kader

4.1 Berekende kosten

De financiële doorrekening geeft inzicht in het beschikbare budget in vergelijking tot de kosten voor de huidige situatie van het beheer en onderhoud van de buitenruimte. Dit betreft dus het regulier en het groot onderhoud. De noodzakelijke financiële middelen per ambitieniveau zijn met het Cyber kostenmodel Impact© zichtbaar gemaakt, door hier per voorziening calculaties voor te maken. Vervolgens zijn deze vergeleken met de beschikbare middelen uit de gemeentelijke begroting. Dit hoofdstuk geeft inzicht in het beschikbare beheerbudget. Vervolgens is aangegeven hoe de calculaties per voorziening en per ambitieniveau tot stand zijn gekomen.

Op basis van de gemeten kwaliteit in de quickscan, gehouden interviews met de beheerders en het kostenmodel van Cyber zijn de beheerkosten berekend. De beheerkosten zijn op basis van areaalgegevens, het uurtarief, werkpakketten en eenheidsprijzen bepaald, die corresponderen met de huidige werkwijze in de gemeente. De werkpakketten en eenheidsprijzen zijn gebaseerd op landelijk erkende normen, marktprijzen en vervolgens getoetst aan referentiegetallen van andere gemeenten.

4.2 Proces kostenberekening

De totale kosten zijn de kosten per beheergroep in de gemeente die nodig zijn om de beheergroep op een bepaald niveau te onderhouden. Ervan uitgaande dat de voorziening nu ook op dat kwaliteitsniveau onderhouden wordt en er geen achterstallig onderhoud aanwezig is. Eenheidsprijzen zijn gebaseerd op de gemiddelde kosten voor een jaar per voorziening, dit kan dus wel fluctueren over het jaar en tussen de jaren (hiervan is verharding een duidelijk voorbeeld).

***Dagelijks onderhoud**: Onderhoudsmaatregel die met een hoge frequentie uitgevoerd wordt en tot doel heeft incidenteel de functionaliteit en netheid van beheereenheden te vergroten dan wel te conserveren op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau.*

***Groot onderhoud**: Onderhoudsmaatregel die meerdere malen binnen de levensduur van het element plaatsvindt. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau te houden.*

***Vervangingonderhoud of Rehabilitatie** Onderhoudsmaatregel om de kwaliteit van een element weer op het gekozen kwaliteitsniveau te brengen, toegepast aan het einde van de levenscyclus indien groot onderhoud niet meer toereikend is.*

Alle verkregen, herleide en geschatte gegevens voor de financiële doorrekening zijn voor de gevraagde berekeningen op hoofdlijnen voldoende betrouwbaar. Wel is het goed een marge van maximaal 5% in acht te houden. Deze onzekerheid is inherent aan een continu veranderende omgeving, lees; arealen, marktprijzen, beleidsontwikkelingen, milieudoelstellingen en wet- en regelgeving.

In onderstaand schema is weergegeven hoe al deze gegevens hebben bijgedragen aan de kostenberekening. Het eindresultaat is vergeleken met de huidige (gemeten) kwaliteit en budget.

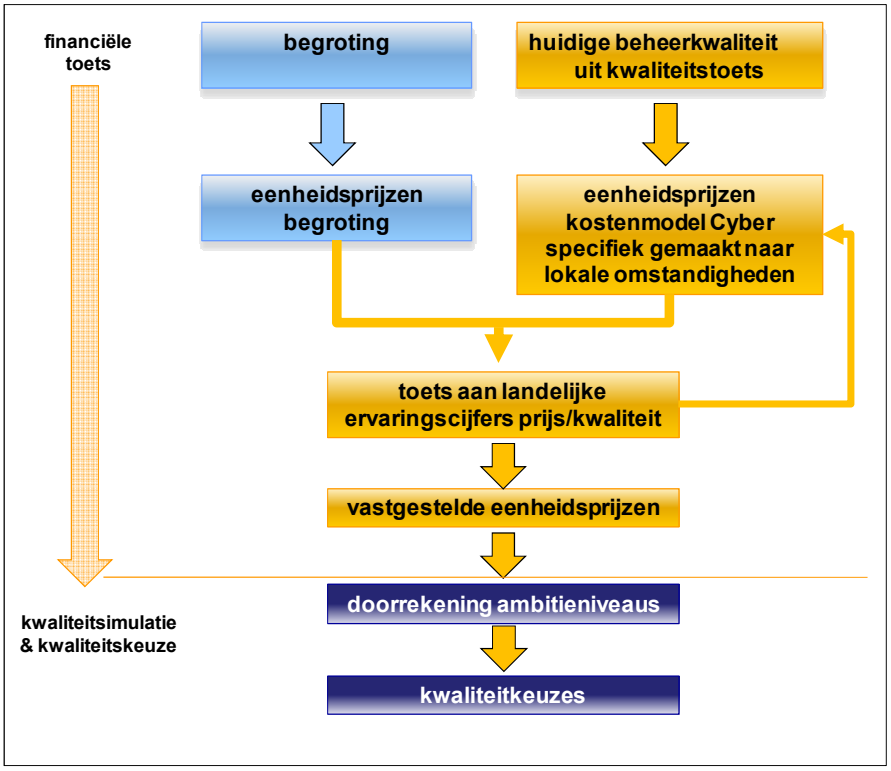

Figuur 2.3: Processchema financieel onderzoek

4.3 Beschikbare middelen

Onder de beschikbare middelen voor het beheer en onderhoud (dagelijks, groot en vervangingsonderhoud) worden alleen de budgetten voor het daadwerkelijk uitvoeren van de beheermaatregelen meegenomen. Dit omdat deze financiële doorrekening inzicht geeft in kosten per ambitieniveau gerelateerd aan de werkelijke bijbehorende beheermaatregelen.

Uitgangspunt zijn de geraamde lasten en baten van de werkbegroting van de afdeling BOR. Begrotingsposten die buiten deze definitie vallen zijn bijvoorbeeld:

- Uitvoerende werkzaamheden die niet gerelateerd zijn aan beeldkwaliteit, zoals persleidingen van de riolering;
- De personeelskosten van de binnendienst medewerkers (dus de Eigen buitendienst medewerkers wel);
- Toegerekende personele kosten die niet productiegebonden zijn, zoals toegerekende concernkosten en overhead;
- Energiekosten;
- Kapitaallasten (rente en afschrijving);
- VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht).

Totaal beschikbare middelen, in overleg en afstemming met het afdelingsmanagement, de kredietbeheerders en de financiële consulent, voor beheer openbare ruimte zijn:

VOORZIENING (incl. uren buitendienst)	Productenbegroting Productiegebonden kosten (begroting 2012)	
GROEN	€	1.298.983
STRAATMEUBILAIR	€	391.046
REINIGING (excl. afvalinzameling)	€	401.647
VERHARDING	€	743.492
VERVANGINGSONDERHOUD (alle categoriën)	€	1.880.608
OVERIGE KOSTEN	€	440.679
TOTAAL	**€**	**5.156.455**

(Zie bijlage voor een nadere uitwerking)

4.4 Resultaten financiële doorrekening

In deze paragraaf is aangegeven wat de resultaten van de financiële toets zijn. Hierin is op basis van beheerniveau B een vergelijking gemaakt tussen de beschikbare middelen en de berekende benodigde middelen. Tijdens ons onderzoek is de gemeentelijke begroting beoordeeld, waaruit blijkt dat er budgetten aanwezig zijn voor zowel het dagelijks, groot als ook vervangingsonderhoud.

De totaalvergelijking geeft voor de disciplines groen, meubilair, reiniging en verharding een berekend klein verschil als resultaat. Per discipline zit er wel kleine verschillen in, zoals reeds beschreven. Indien de overige geraamde werkzaamheden worden meegerekend, ontstaat echter wel een berekend tekort van ca. € 230.000 dat ook voor een groot deel wordt veroorzaakt door het servicewerk dat de eigen dienst uitvoert.

In de rechter kolommen in het blauw staat de gemeentelijke begroting met daarin de beschikbare middelen voor het jaar 2012.

In de linkerkolommen staat ter vergelijking de Impact® berekening van de benodigde middelen door Cyber.

Cyber Impact©				Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings onderhoud)	Totaalbedrag
GROEN	€ 1.079.662	€ 308.934	€ 1.388.595	€ 1.298.983	€ 150.000	€ 1.448.983
MEUBILAIR	€ 341.239	€ 373.357	€ 714.596	€ 391.046	€ 119.028	€ 510.074
REINIGING	€ 493.657		€ 493.657	€ 401.647		€ 401.647
VERHARDING	€ 762.567	€ 1.490.368	€ 2.252.935	€ 743.492	€ 1.611.580	€ 2.355.072
SUBTOTAAL	€ 2.677.124	€ 2.172.659	€ 4.849.784	€ 2.835.168	€ 1.880.608	€ 4.715.776

OVERIGE KOSTEN				
Onderhoudskosten Bruggen	€ 62.477,00	Onderhoudskosten Bruggen	€	62.477,00
Gladheidsbestrijding	€ 136.736,00	Gladheidsbestrijding	€	136.736,00
Cyclisch onderhoud begraafplaats	€ 54.902,00	Cyclisch onderhoud begraafplaats	€	54.902,00
Renovatie begraafplaats	€ 10.179,00	Renovatie begraafplaats	€	10.179,00
Reiniging straat en trottoirkolken	€ 33.530,00	Reiniging straat en trottoirkolken	€	33.530,00
Dode dieren	€ 1.854,00	Dode dieren	€	1.854,00
Onderhoud waterwegen	€ 66.331,00	Onderhoud waterwegen	€	66.331,00
Vervanging VRI Schroeder van de Kolklaan	€ 50.000,00	Vervanging VRI Schroeder van de Kolklaan	€	50.000,00
Onderhoud VRI	€ 24.670,00	Onderhoud VRI	€	24.670,00
Service werkzaamheden	€ 102.808	Service werkzaamheden	€	-
TOTAAL	€ 5.393.271		€	5.156.455

Hieronder is per onderdeel aangegeven wat de verschillen zijn en waardoor deze ontstaan.

Beheercategorie groen (kwaliteit Basis)

Vanuit de doorrekening blijkt theoretisch dat voldoende beschikbaar budget aanwezig is. Echter is tijdens interviews met de betrokken beheerders gebleken dat de post “personeelslasten” vanuit de begroting niet aansluit op de werkelijk benodigde kosten. Het totaal beschikbare budget staat niet in verhouding tot het aantal medewerkers van de buitendienst. Deze kosten liggen in werkelijkheid ongeveer € 200.000 lager, maar kan nu alleen besteed worden aan de inzet van de eigen dienst. Hierdoor kan dit niet besteed worden aan andere kosten. Met name op vervangingsonderhoud is een berekend tekort en dat is momenteel zichtbaar buiten.

Beheercategorie meubilair (kwaliteit Basis)

De areaalgegevens bij meubilair zijn binnen de gemeente niet volledig bekend. Hiervoor is op onderdelen een inschatting gemaakt op basis van vergelijkbare gemeenten in Nederland. Voor het theoretisch berekend budget voor vervanging is onvoldoende beschikbaar terwijl voor het regulier onderhoud een theoretisch ruimte is berekend.
Opvallend is dat voor verlichting geen structureel vervangingsonderhoud is geregeld in de begroting, wat daarmee een groot deel van het berekende verschil verklaard.

Beheercategorie reiniging (kwaliteit Basis)

De begrotingsvergelijking laat voor reiniging een verschil te zien dat met name terug te vinden is bij vuil op verharding en in groen. Ook is gebleken dat het blad- en zwerfvuil ruimen op gras en in beplanting niet specifiek beheert wordt door de beheerder reiniging dan wel de beheerder groen.

Beheercategorie verharding (kwaliteit Basis)
Voor verharding is voldoende budget aanwezig om op een ruime basiskwaliteit te beheren. Dit is terug te zien in de buitenruimte en beeldkwaliteit die geleverd wordt. Vanuit de interviews blijkt dat een deel van het vervangingsonderhoud ook wordt besteed aan groenvervanging, als gevolg van schade door de werkzaamheden.

Overige werkzaamheden
Dit betreffen werkzaamheden die ook door de afdeling BOR uitgevoerd worden, maar buiten de begrotingsreflectie vallen.

Servicewerkzaamheden
Vanuit de interviews en gemeentelijke begroting is gebleken dat er momenteel geen structureel budget beschikbaar is voor diverse werkzaamheden die zich binnen iedere gemeente voordoen. Hierbij kan gedacht worden aan opruimwerkzaamheden na nieuwjaarsdag of de wekelijkse markten. Maar ook de niet inplanbare inzet voor incidenten die direct verholpen moeten worden. Deze werkzaamheden worden momenteel door de eigen buitendienst uitgevoerd tussen al het reguliere werk door. Om inzichtelijk te maken over hoe tijd, inzet en theoretisch benodigde kosten dit gaat is onderstaande overzicht opgesteld.

Totaalvergelijking (kwaliteit Basis)

omschrijving	uren	uurtarief	kosten
Opruimwerkzaamheden nieuwjaarsdag (inzet 6 man, 2 bladblazer en veegwagen)	12	€ 352,00	€ 4.224,00
Opruimwerkzaamheden koninginnendag Poortugaal (inzet 3 man, 1 bladblazer)	8	€ 141,00	€ 1.128,00
Opruimwerkzaamheden koninginnendag park Rhoon (inzet 6 man, 5 bladblazer en tractor met veegcombinatie)	8	€ 324,50	€ 2.596,00
Overige werkzaamheden activiteiten en evenementen	50	€ 150,00	€ 7.500,00
Verhuizingen intern gemeente	80	€ 42,00	€ 3.360,00
Servicewerkzaamheden (totaal 1000 meldingen per jaar á 2 uur per keer)	2000	€ 42,00	€ 84.000,00
	2158		**€ 102.808,00**

4.5 Definitief scenario

Naar aanleiding van de Carrousel van 18 juni is een definitief voorstel uitgewerkt. Hierbij is gezocht naar een budget neutrale optie, waarbij de volgende keuzes zijn gemaakt:

- Gemiddeld Basis kwaliteit met enkele uitzonderingen;
- In het centrum voor het regulier onderhoud een Hoog niveau wordt nagestreefd;
- In het buitengebied en de bedrijventerreinen voor de verharding een kwaliteit Sober, omdat dit minder bezocht gebieden zijn;
- In de woonwijken een kwaliteit Sober voor de elementenverharding, omdat dit past bij het “dorpse” karakter van Albrandswaard.

Gebiedstype	Centrumgebieden	Woongebieden	Hoofdwegen	Bedrijventerrein	Buitengebied
Groen					
Bomen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Beplanting	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Gras	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Meubilair					
Straatmeubilair	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Speelvoorzieningen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Reiniging					
Afvalbakken legen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil op (half)verharding	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Vuil in groen	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Graffiti & aanplakbiljetten	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Hondenuitlaatzones	Hoog	Basis	Basis	Basis	Basis
Verharding					
Asfaltverharding	Basis	Basis	Basis	Sober	Sober
Elementenverharding	Basis	Sober	Basis	Sober	Sober
Belijning en markering	Basis	Basis	Basis	Sober	Sober
Halfverharding	Basis	Basis	Basis	Sober	Sober

VERSCHIL	KWALITEITSKEUZE	
-0,30%	Totale kosten o.b.v. keuzes	€ 5.140.835,00
	Totale kosten huidig	€ 5.156.455,00

Burgerparticipatie is in de gemeente mogelijk, maar zal in een separaat plan worden uitgewerkt. Hierbij moet gedacht worden aan eigen initiatieven van burgers die door de gemeente gesteund worden en de extra plus geven op het beeld buiten. Deze plus komt daarbij bovenop de reeds vastgestelde kwaliteit van dit BKP.

5

Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Met dit Beheerkwaliteitsplan, heeft de gemeente Albrandswaard een instrument waarmee beeldgericht gestuurd kan worden op het beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte. Bij huidige werkwijze in de uitvoering wordt al beeldgericht gestuurd.

De huidige beeldkwaliteit van de openbare ruimte voldoet gemiddeld aan kwaliteitsniveau B, maar zijn op onderdelen wel afwijkingen te vinden in de gemeente. Dit geeft af en toe een ad hoc beeld in buiten.
De beschikbare middelen passen binnen het kwaliteitsbeeld en staan in verhouding met andere vergelijkbare gemeenten in Nederland. Per discipline zijn wel verschillen te vinden, maar zijn minimaal te noemen.

Op basis van de middelen en het huidige kwaliteitsbeeld kan worden gesteld dat er differentiatie in kwaliteitsniveau mogelijk is binnen de gemeente. Hiervoor is het van belang om te kijken naar de verschillende gebiedstypen die genoemd zijn in dit plan, waaronder Centrumgebied, Woongebied, Hoofdwegen en Bedrijventerrein. Voor de differentiatie is gekozen voor een budgetneutrale keuze, waarbij de verharding meer op een Sober niveau mag in met name de woonwijken, bedrijventerrein en buitengebied. Het centrum zal met name voor het regulier onderhoud (zichtbaar in de beeldkwaliteit) op een niveau Hoog onderhouden worden.

Burgerparticipatie is in de gemeente mogelijk, maar zal in een separaat plan worden uitgewerkt. Dit zal als resultaat een plus zijn die bovenop de reeds vastgestelde kwaliteit van dit BKP komt.

5.2 Aanbevelingen

Door met de 'plan, do check, act' cyclus te werken kan de beeldsystematiek geborgd worden. Hiervoor is onderstaand schema opgenomen met de aanbevelingen per stap, te beginnen met Plan:

Plan

Communicatieplan

Aanbevolen wordt de communicatie rondom het plan 'Beheren op beeldkwaliteit' op drie fronten te organiseren, namelijk bestuurlijk, intern en extern.

Verder wordt aanbevolen onderstaande plannen op te stellen met behulp van Beheren op beeldkwaliteit.

- *Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)*
- *Plan voor invulling burgerparticipatie*

Do

Op orde brengen van areaalgegevens

De huidige gegevens zijn nog niet volledig op orde, maar wel betrouwbaar om een berekening te maken van de benodigde middelen voor de complete openbare buitenruimte. Ook is gedurende de totstandkoming van het BKP gewerkt aan een nieuwe gebiedsindeling. Het is raadzaam om hier iedere discipline op aan te laten sluiten, zodat een betere samenwerking mogelijk wordt.

Opstellen van beeldbestekken

Nadat het kwaliteitsniveau is vastgesteld, dient dit na het aflopen van de huidige contracten opnieuw te worden vertaald in beeldbestekken.
In de beeldbestekken worden vastgestelde(management) keuzes vastgelegd over:

- *Eén of meerdere bestekken die bij (gespecialiseerde) partijen worden neergelegd*
- *Een duidelijke opdracht of werkomschrijving voor de eigen dienst*
- *Binnen welke termijn moet een besteksmelding worden opgelost?*
- *Hoe gaat er verrekend worden?*

Check

Opstellen monitoringsplan – het verder uitwerken van de kwaliteitsborging: schouwen en rapporteren

Voor zowel de gemeente als ook voor de medewerkers die de beheermaatregelen uitvoeren is het van belang dat zij regelmatig nagaan of de openbare ruimte en de verschillende gebiedstypen daadwerkelijk aan de afgesproken kwaliteit voldoen. Zij kunnen dit doen aan de hand van gedetailleerdere kwaliteitsmetingen (geen globale beoordeling). Het op deze manier schouwen is een vorm van monitoring van de openbare ruimte. Een monitoringsplan beschrijft hoe de monitoring is georganiseerd: wie gaat schouwen, hoe vaak wordt geschouwd, wat wordt geschouwd, wie analyseert de resultaten, wie zet de acties uit, wie voert de acties uit, wie controleert en wie is verantwoordelijk voor welke stap? Bovendien beschrijft het monitoringsplan diverse schouwmethoden en hun onderlinge relatie.

Act

Aanwijzen verantwoordelijken

Het aanwijzen van medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de volgende punten:

- *De integrale beoordeling en toetsing van de kwaliteitsmetingen.*
- *Toetsing Beheerkwaliteitsplan aan resultaten*
- *Rapporteren opdrachtgever/ beheerders over afwijkingen, geeft adviezen*
- *Rapporteren/adviseren teamleiders/clustermanager over resultaten, samenhang contracten en oplossen geconstateerde afwijkingen*
- *Rapporteert/adviseert directie/bestuur over resultaten namens cluster*

Begrippenlijst

Achterstallig onderhoud	Het langdurig niet of weinig uitvoeren van onderhoudsactiviteiten, waardoor onherstelbare schade of slijtage is ontstaan.
Beheer	Instandhouding
Beheercategorie	Een hoofdgroep binnen het beheer van de openbare ruimte, bijvoorbeeld 'verhardingen', 'groen' of 'reiniging'. Een beheercategorie bestaat uit meerdere onderdelen.
Beheerkwaliteit	Visueel integraal beeld van het beheer hetgeen het resultaat is van de gepleegde beheermaatregelen.
Beheerkwaliteitsplan	In het beheerkwaliteitsplan wordt een heldere relatie gelegd tussen het feitelijke beeld buiten (technisch en visueel) en de maatregelen die daaruit voortvloeien op het gebied van dagelijks onderhoud (inclusief serviceonderhoud).
Beheermaatregelen	Handelingen die voor de beheereenheid worden uitgevoerd voor dagelijks onderhoud en evt. groot onderhoud.
Beheerniveau	Het visuele kwaliteitsniveau waarop een beheereenheid wordt onderhouden, of het kwaliteitsniveau van het beeld dat wordt gerealiseerd met de gepleegde beheermaatregelen.
Dagelijks onderhoud	Onderhoudsmaatregel die met een hoge frequentie uitgevoerd wordt en tot doel heeft incidenteel de functionaliteit en netheid van beheereenheden te vergroten dan wel te conserveren op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau.
Gebiedstype	Aanduiding voor een functioneel of stedenbouwkundig geheel binnen de grenzen van de gemeente, bijvoorbeeld 'hoofdinfrastructuur', 'woongebied' of 'recreatiegebied'.
Groot onderhoud	Onderhoudsmaatregel die meerdere malen binnen de levensduur van het element plaatsvindt. Het is gericht op het vertragen van de structurele achteruitgang van de kwaliteit en heeft tot doel de technische staat op het door het gemeentebestuur gekozen kwaliteitsniveau te houden.
Ingrijpmoment	Het vastgestelde moment waarop er beheeringrepen nodig zijn, omdat het geconstateerde beeld buiten van een lagere kwaliteit is dan acceptabel.
Vervangingsonderhoud	Onderhoudsmaatregel om de kwaliteit van een element weer op het gekozen kwaliteitsniveau te brengen, toegepast aan het einde van de levenscyclus indien groot onderhoud niet meer toereikend is.
Referentiebeeld	Realistisch beeld van de kwaliteit die verwacht mag worden.
Werkpakket	Een werkpakket is een calculatie aan de hand van een set maatregelen ten behoeve van het beheer en onderhoud van een voorziening in de openbare buitenruimte. Aan een werkpakket zijn eenheidsprijzen gekoppeld voor het totaal, voor het type onderhoud (dagelijks onderhoud of grootonderhoud) en per maatregel.
Vervangingsonderhoud	Het planmatig één op één vervangen van de voorziening aan het einde van de (technische) levensduur.

Bijlage 1 – Aspecten buiten BKP

Binnen het BKP zijn om de volgende aspecten om onderstaande redenen niet opgenomen. Voor deze punten dient apart een plan te worden opgesteld en budget te worden vrijgemaakt.

1. *Achterstallig onderhoud*

Bij het berekenen van de begroting voor de verschillende ambitieniveaus is uitgegaan van de kosten voor het in stand houden van de gekozen beeldkwaliteit. Hierbij is geen rekening gehouden met de kosten die nodig zijn om de beeldkwaliteit op het gewenste niveau te brengen.

2. *Herinrichting of renovatie*

De kosten voor het dagelijks beheer van de openbare buitenruimte zijn opgenomen in het BKP. Voor herinrichting die eerder plaatsvindt dan de gebruikelijke vervangingscyclus of een mogelijke gebiedsuitbreiding zijn geen financiële middelen voor meegenomen.

3. *Verlichting en VRI*

De energiekosten voor verlichting en VRI vormen geen onderdeel van het BKP omdat dit binnen de gemeentelijke begroting op een andere manier wordt bekostigd.

4. *Ecologisch beheer*

Het maaien op basis van ecologisch beheer vormt een onderdeel binnen het BKP, maar de aanpak en het daadwerkelijk monitoren en voldoen aan een hoge mate aan soortenrijkdom in de specifieke gebieden is opgenomen binnen andere plan(nen) van de gemeente.

5. *Afval inzameling (huisvuil, bedrijfsafval en grofvuil)*

Het inzamelen van huisvuil, bedrijfsafval en grofvuil wordt apart geregeld en verrekend. Wel valt het reinigingswerk zoals vegen, bladruimen, zwerfvuil ruimen en afvalbakken legen binnen het BKP.

6. *Onderhoud riolering*

De staat van de riolering is niet te bepalen op basis van de beeldkwaliteit boven de grond. Om deze reden is de riolering niet opgenomen in het BKP. Voor het onderhoud aan de riolering wordt een GRP (technisch rioleringsplan) opgesteld en (financieel) vastgesteld.

7. *Onderhoud civiele kunstwerken*

Ook het onderhoud aan civiele kunstwerken (zoals bruggen, duikers, sluizen) valt buiten het BKP vanwege het sterk technische karakter dat niet in beeldkwaliteit is te borgen.

8. *Onderhoud baggerwerken*

Binnen het BKP is een post opgenomen voor het verwijderen van drijf- en zinkvuil. Het overige onderhoud aan het wateroppervlak zoals baggerwerkzaamheden valt buiten het BKP.

Bijlage 2 – Kostenmodel Impact©

Kostenmodel Impact©
Het kostenmodel Impact© is een hulpmiddel om te kunnen berekenen wat de financiële behoefte is op basis van de huidige of gewenste beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Het model geeft de mogelijkheid om de kostenconsequenties zichtbaar te maken per beheercategorie (groen, straatmeubilair, reiniging en verharding). Daarnaast wordt rekening gehouden met de specifieke uitgangspunten van de gemeente, zoals grondslag en stedelijkheidsklasse.

Tarievenlijst
Om eenheidsprijzen te berekenen is ook een tarieventabel nodig. De tarieventabel is een lijst met tarieven waarin onder andere de kosten per uur voor het gebruik van een motorzaag, maaimachine, voertuig, aanhanger staan vermeld. Ook de uurtarieven van verschillende vakmensen zijn opgenomen.

Het uurtarief in de werkpakketten beslaat alleen de direct productieve kosten. Niet opgenomen in het uurtarief zijn bijvoorbeeld energie- en huisvestingskosten, overhead en dergelijke. De materiaal- en materieelkosten zijn wel in werkpakketten opgenomen. De prijzen hiervan zijn afkomstig van diverse bronnen, zoals ‘GWW kosten’ van Reed Business.

Met eenheidsprijzen alleen kunnen de totale kosten per voorziening niet berekend worden. Pas wanneer helder is welke hoeveelheden (arealen) er in de gemeente aanwezig zijn, kan de eenheidsprijs daarmee vermenigvuldigd worden en de totale kosten berekend worden voor dat betreffende onderdeel of gebied.

Bijlage 3 – Begroting gemeente

Productenbegroting Albrandswaard **2012**

Onderhoud binnen begroting	Vervanging binnen begroting	Stelpost	Buiten begroting	Opmerkingen	Omschrijving Product	Kostensoort	Omschrijving kostensoort	Primitieve begroting
€ 2.835.168,00	€ 1.880.608,00	€ 440.679,00	€ 6.601.173,00					€ 11.757.628,00
€ 706.079,00	€ -		€ 621.213,00	gedeelte hiervan toerekenbaar aan	Uitvoering	11000	Salarislasten	1.327.292,00
€ 14.000,00	€ -		€ -			30000	Personeel van derden	14.000,00
19000	€ -		€ -			34102	Kleding en uitrusting	19.000,00
4500	€ -		€ -			34110	Gereedschappen	4.500,00
3000	€ -		€ -			34200	Verbruiksmaterialen	3.000,00
3000	€ -		€ -			34300	Onderhoudskosten	3.000,00
€ 451.551,00	€ -		€ -			34330	Herbestratingswerkzaamheden	451.551,00
€ 205.251,00	€ -		€ -			34331	Onderhoud asfaltverhardingen	205.251,00
€ 75.381,00	€ -		€ -			34332	Klein Onderhoud elementenverharding	75.381,00
€ 9.839,00	€ -		€ -			34333	Onderhoud belijning en markeringen	9.839,00
1470	€ -		€ -	buitendienst		62262	Uren Uitvoering expl	1.470,00
0	€ -	€ 62.477,00	€ -		Bruggen	34300	Onderhoudskosten	62.477,00
€ 218.755,00	€ -		€ -			34324	Onderhoud verlichting	218.755,00
€ 9.959,00	€ -		€ -			34906	Schadeherstel	9.959,00
0	€ -	€ 3.656,00			Gladheidsbestrijding	30000	Personeel van derden	3.656,00
0	€ -	€ 10.964,00				34210	Strooizout	10.964,00
0	€ -	€ 122.116,00				62262	Uren Uitvoering expl	122.116,00
€ 43.690,00	€ -		€ -		Straatreiniging	30000	Personeel van derden	43.690,00
0	€ 18.000,00		€ 2.000,00			34200	Verbruiksmaterialen	20.000,00
0	€ -	€ 24.930,00				34352	Reiniging straat- en trotoirkolken	24.930,00
0	€ -	€ 8.600,00				34354	Afvoer kolkenslib	8.600,00
€ 178.000,00	€ -		€ -			34702	Uitvoeren bestekken	178.000,00
0	€ -	€ 1.854,00				34749	Dode Dieren	1.854,00
11825	€ -		€ -			34790	Verwerken afval	11.825,00
143052	€ -		€ -			62262	Uren Uitvoering expl	143.052,00
€ -	€ -	€ 24.670,00	€ -			34204	Onderhoud Verkeerslichten	24.670,00
€ 26.568,00	€ 6.642,00		€ -			34317	Verkeers-straatnaamborden	33.210,00
€ 758,00	€ -		€ -			34339	Onderhoud Straatmeubilair	758,00
17980	€ -		€ -			62262	Uren Uitvoering expl	17.980,00
0	€ -	€ 65.701,00			waterwegen	34362	Onderhoud - onderaanneming	65.701,00
0	€ -	€ 630,00				62262	Uren Uitvoering expl	630,00
0	€ -		€ 7.654,00		Sportcomplex Omloopseweg Rhoon velden	30000	Personeel van derden	7.654,00
0	€ -		€ 393,00			34000	Goederen en diensten	393,00
0	€ -		€ 17.901,00			34362	Onderhoud - onderaanneming	17.901,00
0	€ -		€ 49.980,00			62262	Uren Uitvoering expl	49.980,00
0	€ -		€ 4.222,00		Sportcomplex Albrandwaardseweg	30000	Personeel van derden	4.222,00
0	€ -		€ 146.144,00			34362	Onderhoud - onderaanneming	146.144,00
€ 183.207,00	€ -		€ -			34362	Onderhoud - onderaanneming	183.207,00
€ 125.000,00	€ -		€ -			34366	Maaien	125.000,00
€ 30.000,00	€ -		€ -			34367	Snoeien	30.000,00
€ 198.397,00	€ -		€ -			34368	Schoffelen	198.397,00
€ -	€ 150.000,00		€ -			34369	Projecten en Renovaties	150.000,00
€ -	€ 74.386,00		€ -		Speelvoorzieningen	34000	Goederen en diensten	74.386,00
€ 14.455,00	€ -		€ -			34300	Onderhoudskosten	14.455,00
€ 21.379,00	€ -		€ -			34326	Vandalisme	21.379,00
€ 40.594,00	€ -		€ -			34362	Onderhoud - onderaanneming	40.594,00
€ 10.075,00	€ -		€ -			34363	Bodemonderhoud	10.075,00
€ 10.657,00	€ -		€ -			34732	Inspectiekosten	10.657,00
€ 19.866,00	€ -		€ -			62262	Uren Uitvoering expl	19.866,00
0	€ -	€ 54.902,00				34374	Cyclisch onderhoud groen	54.902,00
0	€ -	€ 10.179,00				34375	Renovatie groen	10.179,00
0	€ -		€ 44.038,00	divers, niet opgenomen		62262	Uren Uitvoering expl	44.038,00
5880	€ -		€ 45.292,00			34702	Uitvoeren bestekken	51.172,00
€ -	€ 350.000,00		€ -		Aanleg en renovatie wegen 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	350.000,00
€ -	€ 709.200,00		€ 1.654.800,00		IP Verhandingen 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	2.364.000,00
€ -	€ 509.000,00		€ -		Project Breebaartlaan e.o. verharding	33000	Aanschaf duurzame goederen	509.000,00
€ -	€ 43.380,00		€ -		Vervangen en onderhoud Bruggen 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	43.380,00
€ -	€ 20.000,00		€ -		Vervangen van Straatmeubilair 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	20.000,00
0	€ -	€ 50.000,00			Vervangen VRI schr vd Kolklaan	33000	Aanschaf duurzame goederen	50.000,00
€ -	€ -		€ 59.000,00		Uitvoering Speelruimteplan 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	59.000,00
€ 10.000,00	€ -		€ 40.000,00		Vervangen VW Crafter	33000	Aanschaf duurzame goederen	50.000,00
€ 10.000,00	€ -		€ 40.000,00		Vervanging VW LT Pick-up (48-BS-BP)	33000	Aanschaf duurzame goederen	50.000,00
€ 12.000,00	€ -		€ 48.000,00		Vervangen VW LT veegvuil met	33000	Aanschaf duurzame goederen	60.000,00
€ -	€ -		€ 100.000,00		Ondergr aanleg Kunststof containers 2012	33000	Aanschaf duurzame goederen	100.000,00

Bijlage 4 – Arealenlijst

AREALEN

Gemeente Albrandswaard
522033WE BKP Albrandswaard
1 mei 2012

Omschrijving	Eenheid	Arealen per gebiedstype					Totaal
		Centrum	Woonwijken	Hoofdwegen	Bedrijventerrein	Buitengebied	
BOMEN	**stuk**	**492**	**9444**	**990**	**806**	**268**	**12000**
BOMEN	stuk	358	8780	970	781	268	11157
Bomen in verharding	stuk	52	1267	140	113	39	1611
Bomen in gazon	stuk	137	3367	372	299	103	4278
Bomen in beplanting	stuk	169	4146	458	369	126	5268
LEI- EN VORMBOMEN	stuk	134	664	20	25	0	843
Bomen lei-vorm in gazon	stuk	134	664	20	25	0	843
BOSPLANTSOEN	**are**	**45,696**	**1123,836**	**100**	**99,96**	**59**	**1428**
Bosplantsoen	are	45,696	1123,836	100	99,96	59	1428
Bosplantsoen - randen	m1	364,864	8973,374	991,974	798,14	273,648	11402
SIERPLANTSOEN	**are**	**49,6195296**	**1219,06**	**134,83955**	**108,36745**	**37,14884**	**1549**
SIERHEESTERS, BODEMBEDEKKERS EN BOTANISCHE ROZEN	are	36	862	107	86	29	1119
Heesters	are	23,78712	563,8308	69,135295	55,92495	18,50284	731
Heesters randen	m1	985,27136	24231,518	2678,7065	2155,2811	738,95352	30790
Bodembedekkers	are	11,968	297,938	37,538	29,78	10,876	388
Bodembedekkers randen	m1	172,14752	4233,7531	468,02607	376,5727	129,11064	5380
OVERIG SIERPLANTSOEN	are	4	103	0	0	0	106
Perkrozen	are	2,976	81,9	0,0	0,0	0,0	84,876
Vaste planten	are	0,5284096	14,6	0,0	0,0	0,0	15,1284096
Geraniumzuilen	stuk		6				6
HAGEN	are	10,36	254,79125	28,16625	22,6625	7,77	323,75
(Blok)hagen	are	10	254,79125	28,16625	22,6625	7,77	323,75
GRAS	**are**	**101,843526**	**4191**	**1088,7861**	**550,93271**	**2375,832**	**8308,39433**
GAZON	are	91,8435264	2326	252,78609	200,17271	69	2939,80233
Gazon regulier	are	91,5075264	2320	248,78609	200,17271	69	2929,46633
Gazon met bloembollen	are	0,336	6	4	0	0	10,336
Gazonkanten hard	m1	1540,83	37894,84	4189,14	3370,57	1155,62	48151
Gazonkanten zacht	m1	445,06	10945,60	1210,00	973,56	333,79	13908
RUW GRAS & BERMEN	are	10	1865	836	350,76	2306,832	5368,592
Ruw gras	are	0	304	261	185	2250	3000
Bermen	are	10	1561	575	165,76	56,832	2368,592
MEUBILAIR	**-**	**521,872**	**11980,602**	**1265,402**	**1012,22**	**345,904**	**15126**
STRAATMEUBILAIR	stuk	457,872	9866,602	1091,402	872,22	297,904	12586
Afvalbakken - centrum, hotspots en dergelijke	stuk	41	20	6	0	0	67
Afvalbakken - speellocaties en parken	stuk	15	55	8	5	3	86
Afvalbakken - woonwijk en overigen	stuk	10	100	12	10	2	134
Ondergrondse containers	stuk	4,96	121,985	13,485	10,85	3,72	155
Depotdogs	stuk	2,912	71,617	7,917	6,37	2,184	91
Banken met rugleuning	stuk	3	79	9	7	2	100
Fietsenstandaards	stuk	16	394	44	35	12	501
Palen	stuk	24	590	65	53	18	750
Verlichtingspaal	stuk	181	4440	491	395	135	5642
Verkeers- en straatnaamborden	stuk	160	3995	435	350	120	5060
SPEELVOORZIENINGEN	stuk	0	540	0	0	0	540
Speellokaties	stuk		135				135
Speeltoestellen	stuk		399				399
JOP	stuk		1				1
Zandbakken	stuk		5				5
HEKWERKEN	m1	64	1574	174	140	48	2000
Afrastering	m1	64	1574	174	140	48	2000
REINIGING	**are**	**553,838453**	**10093,772**	**5055,1456**	**1319,6002**	**1759,2312**	**18781,5873**
DIVERSE BENODIGDE AREALEN	are	553,838453	10093,772	5055,1456	1319,6002	1759,2312	18781,5873
Vuil en zwerfafval op verharding	are		5275	3732	560	0	9567,30625
Vuil en zwerfafval op verharding in centrum	are	367					366,86375
Zwerfafval in plantvakken	are		1884,6256	234,83955	208,32745	96,14884	2424
Zwerfafval in plantvakken in centrum	are	95,3155296					95
Zwerfafval op gazons	are		2933,7	1088,7861	550,93271	1663,0824	6237
Zwerfafval op gazons in centrum	are	91,6591738					92
Hondenuitlaatzones	are						1
VERHARDINGEN	**are**	**1336**	**4363**	**3762**	**565**	**88**	**10175**
ASFALTVERHARDING	are	128,34	315,11	1184,66	367,33	45	2040,44
Asfaltverharding - oppervlakte	are	128,34	315,11	1184,66	367,33	45	2040,44
Asfaltverharding - lengte	m1	3014	7074	29786	6293	1644	47811
Gemiddelde breedte asfaltverharding	m1			4,50	5,80	4,00	14,3
ELEMENTENVERHARDING	are	1206	3993	2571	193	41	8004,06
Elementenverharding van beton - oppervlakte	are	1124	3915,62	2478	193,01	40,38	7751,01
Elementenverharding van beton - lengte	m1	29800	89620	75481	5348	965	201214
Gemiddelde breedte betonnen elementenverharding	m1	3,77	3,60	3,30	3,60	4,20	18,47
Elementenverharding van gebakken klinkers - oppervlakte	are	68,51	76,96	92,27	0	0,85	238,59
Elementenverharding van gebakken klinkers - lengte	m1	1662	1426	2278	0	15	5381
Gemiddelde breedte gebakken elementenverharding	m1	4,00	5,40	4,00	0,00	5,60	19
Natuursteen verharding - oppervlakte	are	13,2	0,57	0,69	0	0	14,46
Natuursteen verharding - lengte	m1	132					132
MARKERING & BELIJNING	are	6,2	25,0	12,0	12,0	6,0	61,21
Markering	are	6,2	25,0	12,0	12,0	6,0	61
HALFVERHARDING	are	2	55	6	5	2	69
Kleischelpenpaden - oppervlakte	are	1,10112	27,08067	2,99367	2,4087	0,82584	34
Puinpaden - oppervlakte	are	1,12	27,545	3,045	2,45	0,84	35

* Bovenstaande arealenlijst is samengesteld door Cyber middels door de opdrachtgever aangeleverde gegevens waar geen rechten aan ontleend kunnen worden

Bijlage 5 – Uitwerking financiële toets

Tijdens ons onderzoek is de gemeentelijke begroting beoordeeld, waaruit blijkt dat er budgetten aanwezig zijn voor zowel het dagelijks, groot als ook vervangingsonderhoud. In deze paragraaf is per beheercategorie aangegeven wat de verschillen en bevindingen zijn. Iedere beheercategorie is uitgewerkt middels een vergelijkingstabel, waarbij vergeleken is met kwaliteit Basis.

Bij iedere categorie is een regel "Compensatie verschil uurtarief" aangegeven, die toegevoegd is in verband met het uurloon dat voor de eigen dienst hoger ligt dan het markttarief. Op deze manier wordt het verschil gecompenseerd en kan een goed vergelijk gemaakt worden met de benodigde budgetten.

Beheercategorie groen (kwaliteit Basis)

Cyber Impact©				Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag
GROEN	**€ 1.079.662**	**€ 308.934**	**€ 1.388.595**	**€ 1.298.983**	**€ 150.000**	**€ 1.448.983**
BOMEN	€ 245.850,87	€ 78.678,01	€ 324.528,88	€ 334.515,20	€ -	€ 334.515,20
BOSPLANTSOEN	€ 145.635,47	€ 37.050,79	€ 182.686,26	€ 652.910,60	€ -	€ 652.910,60
SIERPLANTSOEN	€ 255.491,99	€ 65.097,47	€ 320.589,46			
HAGEN	€ 105.752,78	€ 41.733,48	€ 147.486,26			
GAZON	€ 109.492,93	€ 30.562,19	€ 140.055,12	€ 112.500,00	€ -	€ 112.500,00
RUW GRAS & BERMEN	€ 128.968,72	€ 55.811,89	€ 184.780,61	€ 199.057,20	€ -	€ 199.057,20
Compensatie verschil uurloon over 12638,41	€ 88.468,89		€ 88.468,89			

Vanuit de doorrekening blijkt theoretisch dat voldoende beschikbaar budget aanwezig is. Echter is tijdens interviews met de betrokken beheerders gebleken dat de post "personeelslasten" vanuit de begroting niet aansluit op de werkelijk benodigde kosten. Het totaal beschikbare budget staat niet in verhouding tot het aantal medewerkers van de buitendienst. Deze kosten liggen in werkelijkheid ongeveer € 200.000 lager, maar kan nu alleen besteed worden aan de inzet van de eigen dienst. Hierdoor kan dit niet besteed worden aan andere kosten. Met name op vervangingsonderhoud is een berekend tekort en dat is momenteel zichtbaar buiten.

Beheercategorie meubilair (kwaliteit Basis)

Cyber Impact©				Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag
MEUBILAIR	**€ 341.239**	**€ 373.357**	**€ 714.596**	**€ 391.046**	**€ 119.028**	**€ 510.074**
AFVALBAKKEN	€ 3.363,07	€ 8.095,42	€ 11.458,49	€ 45.306,00	€ 44.642,00	€ 89.948,00
BANKEN EN TAFELS	€ 1.492,76	€ 5.463,69	€ 6.956,45			
PALEN	€ 3.652,14	€ 2.554,50	€ 6.206,64			
FIETSSTANDAARDS	€ 1.586,67	€ 429,11	€ 2.015,78			
BORDEN & GELEIDERS	€ 33.332,75	€ 27.830,00	€ 61.162,75			
AFSCHEIDINGEN	€ 4.551,98	€ 27.221,00	€ 31.772,98			
VERLICHTING	€ 170.566,14	€ 235.454,77	€ 406.020,91	€ 228.714,00	€ -	€ 228.714,00
SPEELVOORZIENINGEN	€ 116.658,81	€ 66.308,90	€ 182.967,71	€ 117.026,00	€ 74.386,00	€ 191.412,00
Compensatie verschil uurloon over 862,09 u	€ 6.034,61		€ 6.034,61			

De areaalgegevens bij meubilair zijn binnen de gemeente niet volledig bekend. Hiervoor is op onderdelen een inschatting gemaakt op basis van vergelijkbare gemeenten in Nederland. Voor het theoretisch berekend budget voor vervanging is onvoldoende beschikbaar terwijl voor het regulier onderhoud een theoretisch ruimte is berekend.
Opvallend is dat voor verlichting geen structureel vervangingsonderhoud is geregeld in de begroting, wat daarmee een groot deel van het berekende verschil verklaard.

Beheercategorie reiniging (kwaliteit Basis)

cyber Impact©				Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings onderhoud)	Totaalbedrag
REINIGING	**€ 493.657**		**€ 493.657**	**€ 401.647**		**€ 401.647**
AFVALBAKKEN	€ 17.390,24		€ 17.390,24	€ 21.887,70		€ 21.887,70
VUIL OP (HALF)VERHARDING	€ 408.377,20		€ 408.377,20	€ 373.879,30		€ 373.879,30
VUIL IN GROEN	€ 21.222,91		€ 21.222,91			€ -
GRAFFITI	€ 7.183,05		€ 7.183,05	€ 5.880,00		€ 5.880,00
HONDENUITLAATZONES	€ 1.128,81		€ 1.128,81	€ -		€ -
Compensatie verschil uurloon over 5479,25	€ 38.354,75		€ 38.354,75			

De begrotingsvergelijking laat voor reiniging een verschil te zien dat met name terug te vinden is bij vuil op verharding en in groen. Ook is gebleken dat het blad- en zwerfvuil ruimen op gras en in beplanting niet specifiek beheert wordt door de beheerder reiniging dan wel de beheerder groen.

Beheercategorie verharding (kwaliteit Basis)

cyber Impact©				Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings onderhoud)	Totaalbedrag
VERHARDING	**€ 762.567**	**€ 1.490.368**	**€ 2.252.935**	**€ 743.492**	**€ 1.611.580**	**€ 2.355.072**
ASFALTVERHARDING	€ 166.468,27	€ 214.342,10	€ 380.810,37	€ 205.251,00	€ -	€ 205.251,00
ELEMENTENVERHARDING	€ 593.147,98	€ 1.273.079,21	€ 1.866.227,19	€ 528.402,00	€ -	€ 528.402,00
BELIJNING & MARKERING	€ 2.254,96	€ 700,54	€ 2.955,50	€ 9.839,00	€ -	€ 9.839,00
HALFVERHARDING	€ 695,73	€ 2.246,29	€ 2.942,02	€ -	€ -	€ -
Compensatie verschil uurloon over 0 uur	€ -		€ -			

Voor verharding is voldoende budget aanwezig om op een ruime basiskwaliteit te beheren. Dit is terug te zien in de buitenruimte en beeldkwaliteit die geleverd wordt. Vanuit de interviews blijkt dat een deel van het vervangingsonderhoud ook wordt besteed aan groenvervanging, als gevolg van schade door de werkzaamheden.

Overige werkzaamheden

Dit betreffen werkzaamheden die ook door de afdeling BOR uitgevoerd worden, maar buiten de begrotingsreflectie vallen

OVERIGE KOSTEN		
Onderhoudskosten Bruggen	€	62.477,00
Gladheidsbestrijding	€	136.736,00
Cyclisch onderhoud begraafplaats	€	54.902,00
Renovatie begraafplaats	€	10.179,00
Reiniging straat en trottoirkolken	€	33.530,00
Dode dieren	€	1.854,00
Onderhoud waterwegen	€	66.331,00
Vervanging VRI Schroeder van de Kolklaan	€	50.000,00
Onderhoud VRI	€	24.670,00

Servicewerkzaamheden

Vanuit de interviews en gemeentelijke begroting is gebleken dat er momenteel geen structureel budget beschikbaar is voor diverse werkzaamheden die zich binnen iedere gemeente voordoen. Hierbij kan gedacht worden aan opruimwerkzaamheden na nieuwjaarsdag of de wekelijkse markten. Maar ook de niet inplanbare inzet voor incidenten die direct verholpen moeten worden. Deze werkzaamheden worden momenteel door de eigen buitendienst uitgevoerd tussen al het reguliere werk door. Om inzichtelijk te maken over hoe tijd, inzet en theoretisch benodigde kosten dit gaat is onderstaande overzicht opgesteld.

Totaalvergelijking (kwaliteit Basis)

omschrijving	uren	uurtarief	kosten
Opruimwerkzaamheden nieuwjaarsdag (inzet 6 man, 2 bladblazer en veegwagen)	12	€ 352,00	€ 4.224,00
Opruimwerkzaamheden koninginnendag Poortugaal (inzet 3 man, 1 bladblazer)	8	€ 141,00	€ 1.128,00
Opruimwerkzaamheden koninginnendag park Rhoon (inzet 6 man, 5 bladblazer en tractor met veegcombinatie)	8	€ 324,50	€ 2.596,00
Overige werkzaamheden activiteiten en evenementen	50	€ 150,00	€ 7.500,00
Verhuizingen intern gemeente	80	€ 42,00	€ 3.360,00
Servicewerkzaamheden (totaal 1000 meldingen per jaar á 2 uur per keer)	2000	€ 42,00	€ 84.000,00
	2158		**€ 102.808,00**

De totaalvergelijking geeft voor de disciplines groen, meubilair, reiniging en verharding een berekend nihil verschil als resultaat. Per discipline zit er wel kleine verschillen in, zoals reeds beschreven. Indien de overige geraamde werkzaamheden worden meegerekend, ontstaat echter wel een berekend tekort van ca. € 230.000 dat ook voor een groot deel wordt veroorzaakt door het servicewerk dat de eigen dienst uitvoert.

	cyber Impact©			Begroting gemeente		
Werkpakket	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag	Dagelijks- en Groot onderhoud	Rehabilitatie (vervangings-onderhoud)	Totaalbedrag
GROEN	€ 1.079.662	€ 308.934	€ 1.388.595	€ 1.298.983	€ 150.000	€ 1.448.983
MEUBILAIR	€ 341.239	€ 373.357	€ 714.596	€ 391.046	€ 119.028	€ 510.074
REINIGING	€ 493.657		€ 493.657	€ 401.647		€ 401.647
VERHARDING	€ 762.567	€ 1.490.368	€ 2.252.935	€ 743.492	€ 1.611.580	€ 2.355.072
SUBTOTAAL	€ 2.677.124	€ 2.172.659	€ 4.849.784	€ 2.835.168	€ 1.880.608	€ 4.715.776

OVERIGE KOSTEN				
Onderhoudskosten Bruggen	€ 62.477,00		Onderhoudskosten Bruggen	€ 62.477,00
Gladheidsbestrijding	€ 136.736,00		Gladheidsbestrijding	€ 136.736,00
Cyclisch onderhoud begraafplaats	€ 54.902,00		Cyclisch onderhoud begraafplaats	€ 54.902,00
Renovatie begraafplaats	€ 10.179,00		Renovatie begraafplaats	€ 10.179,00
Reiniging straat en trottoirkolken	€ 33.530,00		Reiniging straat en trottoirkolken	€ 33.530,00
Dode dieren	€ 1.854,00		Dode dieren	€ 1.854,00
Onderhoud waterwegen	€ 66.331,00		Onderhoud waterwegen	€ 66.331,00
Vervanging VRI Schroeder van de Kolklaan	€ 50.000,00		Vervanging VRI Schroeder van de Kolklaan	€ 50.000,00
Onderhoud VRI	€ 24.670,00		Onderhoud VRI	€ 24.670,00
Service werkzaamheden	€ 102.808		Service werkzaamheden	€ -
TOTAAL	€ 5.393.271			€ 5.156.455

Bijlage 6 – Kwaliteitskaarten

Exclusief

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

De openbare buitenruimte is zeer netjes onderhouden en vormt het visitekaartje van de gemeente. De staat van de voorzieningen is als nieuw en het groen toont verzorgd en onderhouden. De buitenruimte is schoon, er is geen zwerfvuil en onkruid op de verharding en in de plantvakken te vinden. Door passend beheer en onderhoud is er een hoge belevingswaarde voor de gebruikers.

Kernwoorden: *zeer netjes, visitekaartje, uitstraling, hoge belevingswaarde*

UITGANGSPUNTEN

Schoon
- Geen zwerfvuil
- Geen graffiti
- Schoon meubilair
- Geen veegvuil
- Geen onkruid op verharding en in groen
- Tijdens blad- en bloesem periode wordt regelmatig schoon gemaakt

Heel
- Materialen hebben verzorgde of nieuwe uitstraling
- Meubilair is heel en heeft geen deuken/krassen
- Verharding is als nieuw
- Plantvakken, bomen en gazons vertonen geen schade en zijn volledig

Veilig
- Voorzieningen om een veilige verkeerssituatie te realiseren voldoen aan een goede staat
- Goed werkende openbare straatverlichting
- Laag gesnoeide heesterbeplanting dat een overzichtelijk beeld geeft

Hoog

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

De openbare buitenruimte is schoon en netjes onderhouden. De staat van de verharding, het groen en overige voorzieningen zien er goed en verzorgd uit. Er is af en toe zwerfvuil en onkruid in de plantvakken en op de verharding aanwezig. De buitenruimte is functioneel, en voldoet aan de wensen van de gebruikers.

Kernwoorden: *netjes, verzorgd, functioneel, overzichtelijk*

UITGANGSPUNTEN

Schoon
- Af en toe zwerfvuil
- Nauwelijks graffiti
- Schoon meubilair
- Af en toe veegvuil
- Af en toe onkruid op verharding en in groen

Heel
- Materialen hebben verzorgde uitstraling
- Meubilair is heel en heeft incidenteel deuken/krassen
- Verharding is heel
- Groen vertoont incidenteel kale plekken en schade aan bomen

Veilig
- Veilige verkeerssituaties
- Straten met voldoende openbare verlichting
- Geen overhangend groen

Basis

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

Het beheer en onderhoud zorgt ervoor dat de openbare ruimte functioneel voldoet en een redelijk nette uitstraling heeft. De voorzieningen zijn in voldoende staat en zwerfvuil en onkruid zijn in bepaalde mate aanwezig. Schade aan groen, verharding en meubilair komt voor maar heeft geen invloed op de veiligheid. De belevingswaarde voor gebruikers is gemiddeld.

Kernwoorden: *redelijk netjes, functioneel, instandhouding, matige belevingswaarde*

UITGANGSPUNTEN

Schoon
- Hier en daar zwerfvuil
- Incidenteel graffiti
- Functioneel meubilair
- In enige mate veegvuil
- Hier en daar onkruid op verharding en in groen

Heel
- Materialen zijn functioneel
- Meubilair is heel en functioneel
- Minimale schade aan verharding
- Groenvakken en bomen vertonen soms lichte schade

Veilig
- Veilige verkeerssituaties
- Straten met acceptabele openbare verlichting
- Incidenteel overhangend groen

Sober

TOELICHTING AMBITIENIVEAU

De openbare buitenruimte vertoont een minder verzorgd beeld. Zwerfvuil en onkruidgroei behoren deels tot het beeld. Voorzieningen, groen en verhardingen vertonen meer schade en verliezen incidenteel hun functionaliteit. De belevingswaarde is laag omdat de buitenruimte een sobere uitstraling heeft.

Kernwoorden: *functioneel, instandhouding, waarborging veiligheid, sobere uitstraling*

UITGANGSPUNTEN

Schoon
- Zwerfvuil is aanwezig
- Graffiti is aanwezig
- Functioneel meubilair
- Veegvuil is aanwezig
- Onkruid op verharding en in groen is aanwezig

Heel
- Materialen zijn functioneel
- Meubilair is grotendeels heel en functioneel
- Hier en daar schade aan verharding
- Groenvakken en bomen vertonen hier en daar schade

Veilig
- Veilige verkeerssituaties
- Straten met acceptabele openbare verlichting
- Overhangend groen is aanwezig